

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету
Проф. Пилипчук С.М. _____
«30» серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українське мовознавство в іменах

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> <u>01 Освіта /Педагогіка</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> <u>014 Середня освіта</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>Українська мова та література</u> <u>Українська мова і література</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни **Українське мовознавство в іменах** для студентів за напрямом підготовки 035 Філологія, 014 Середня освіта спеціалізації Українська мова та література, Українська мова і література „30” серпня 2018 року - 13 с.

Розробник: Труш Олена Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри української мови імені проф. Івана Ковалика
Протокол № 1 від «30» серпня_2018 р.

Завідувач кафедри Купчинська З.О.

_____ (Купчинська З.О.)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

«30» серпня 2018 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «30» серпня_2018 р.

«30» серпня 2018 р. Голова _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність 014 Середня освіта 035 Філологія		
Модулів – 2	Спеціалізація: Українська мова і література, Українська мова та література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2018-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		5-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2-4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 55%

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: показати студентові широкий спектр лінгвістичних досліджень українських мовознавців.

Завдання: проаналізувати розвідки лінгвістів, які працюють у різних мовознавчих дисциплінах; охарактеризувати мовознавчі погляди Івана Франка; вивчити історію кафедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка та історію Львівської мовознавчої школи; окреслити особливості досліджень Львівської наукової мовознавчої школи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

історію Львівської наукової мовознавчої школи, її місце серед інших наукових шкіл;
історію кафедри української мови імені проф. І. Ковалика;
здобутки мовознавців у різних мовознавчих дисциплінах.

вміти:

назвати історичні передумови, рік заснування кафедри української словесності Львівського університету та прізвища відомих українських мовознавців, які працювали і працюють на кафедрі української мови;
окреслити основні напрямки наукової діяльності кафедри української мови імені професора Івана Ковалика;
назвати праці І. Франка, які показують його хист як мовознавця, охарактеризувати спектр мовознавчої проблематики статей І. Франка;
назвати відомих лінгвістів, дослідження яких присвячені аналізу окремих питань фонетики, лексикології та лексикографії, словотвору, морфології, синтаксису української мови, а також – історії української мови, ономастики, лінгводидактики;
аналізувати наукові статті, монографії;
систематизувати опрацьований матеріал.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія кафедри української мови ім. проф. І. Ковалика Львівського національного університету ім. І. Франка. Іван Франко як мовознавець.

Тема 1. Історія кафедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка.

Тема 2. Наслідки українсько-польської війни 1918–1919 років для українознавчих кафедр.

Тема 3. Післявоєнний період: Петро Коструба, Іван Чередниченко.

Тема 4. Сучасні дослідження на кафедрі української мови імені професора Івана Ковалика.

Тема 5. Іван Франко як мовознавець.

Змістовий модуль 2. Різномасштабні дослідження українських мовознавців.

Тема 1. Українська фонетика і фонологія в іменах. Учені Львівської фонологічної школи.

Тема 2. Світочі української лексикології і лексикографії.

Тема 3. Видатні діалектологи України. Дослідники південно-західних говірок.

Тема 4. Ономастика в Україні: персоналії.

Тема 5. Сучасні напрями ономастичних студій.

Тема 6. Українська морфеміка і дериватологія в іменах.

Тема 7. І. Ковалик – засновник Львівської дериватологічної школи.

Тема 8. Українська морфологія в іменах.

Тема 9. Дослідники синтаксису української мови.

Тема 10. Історія української літературної мови в іменах.

Тема 11. Українські лінгводидакти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Історія кафедри української мови ім. проф. І. Ковалика Львівського національного університету ім. І. Франка. Іван Франко як мовознавець.													
Тема 1. Історія кафедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка.	6	2				4							
Тема 2. Наслідки українсько-польської війни 1918–1919 років для українознавчих кафедр.	6	2				4							
Тема 3. Післявоєнний період: Петро Коструба, Іван	4	2				2							

Чередниченко.												
Тема 4. Сучасні дослідження на кафедрі української мови імені професора Івана Ковалика.	6	2				4						
Тема 5. Іван Франко як мовознавець.	4	2				2						
Разом за змістовим модулем 1	26	10				16						
Змістовий модуль 2. Різноаспектні дослідження українських мовознавців.												
Тема 1. Українська фонетика і фонологія в іменах. Учені Львівської фонологічної школи.	6	2				4						
Тема 2. Світочі української лексикології і лексикографії.	6	2				4						
Тема 3. Видатні діалектологи України. Дослідники південно-західних говірок.	6	2				4						
Тема 4. Ономастика в Україні: персоналії.	6	2				4						
Тема 5. Сучасні напрями ономастичних студій.	6	2				4						
Тема 6. Українська морфеміка і дериватологія в	6	2				4						

іменах.												
Тема 7. І. Ковалик – засновник Львівської дериватологічної школи.	4	2				2						
Тема 8. Українська морфологія в іменах.	6	2				4						
Тема 9. Дослідники синтаксису української мови.	6	2				4						
Тема 10. Історія української літературної мови в іменах.	6	2				4						
Тема 11. Українські лінгводидакти.	6	2				4						
Разом за змістовим модулем 2	64	22				42						
Усього годин	90	32				58						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-		
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

...		
-----	--	--

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія Львівського національного університету імені Івана Франка.	4
2	Франкіана Василя Сімовича.	4
3	І. Чередниченко – дослідник стилістики української мови.	2
4	Стратиграфія архаїчної ойконімії України.	4
5	Листування Івана Франка та Бодуена де Куртене.	2
6	Фонологічна концепція Н. Тоцької.	4
7	Різноаспектні дослідження Є. Тимченка.	4
8	Б. Кобилянський як діалектолог.	4
9	Львівська ономастична школа: Ю. Редько.	4
10	Широкий спектр досліджень Львівської ономастичної школи.	4
11	В. Грещук – учень І. Ковалика.	4
12	Ономастичні дослідження І. Ковалика.	2
13	Морфологічні дослідження О. Безпояско.	4
14	Мовознавчі дослідження А. Грищенка.	4
15	Науковий доробок Ю. Шевельова.	4
16	І. Слинько-лінгводидакт.	4
	Разом	58

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Описовий метод.

Текстологічний аналіз.

Зіставний метод.

11. Методи контролю

Метод усного контролю (усне опитування; презентації та доповіді).

Метод письмового контролю (реферати).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота																Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	10	10	10	

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до _____	до _____	до _____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

14. Рекомендована література

Базова

Довбня Л. Е., Товкайло Т. І. Історія українського мовознавства в іменах: навч. посіб. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – 171 с.

Загнітко А. П. Історія українського мовознавства в особах : [наук.-навч. посіб.] / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2006. – Ч. 1. – 184 с.

Захлюпана Н., Кочан І. Українська лінгводидактика в іменах: словник-довідник / Ірина Кочан, Ніна Захлюпана. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 238 с.

Львівський національний університет імені Івана Франка: encyclopedia: [в 2 т.] / [видавнича рада: І. О. Вакарчук (голова) ... [та ін.]. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011–2014. – Т. 1 (А–К). – 2011; Т. 2 (Л–Я). – 2014.

Репресовані мовознавці: збірник наукових праць / [редкол.: Н. І. Бойко ... [та ін.]; Ніжинський державний університет ім. М. Гоголя. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 103 с.

Розвиток мовознавства в УРСР. 1967–1977 / Відп. ред. І. К. Білодід. – К.: Наукова думка, 1980. – 248 с.

Шевельов Ю. Портрети українських мовознавців / Юрій Шевельов, Українська Вільна Академія Наук у США, Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Київ: КМ Академія, 2002. – 128, [2] с.: іл.

Допоміжна

Білоус М., Терлак З. Василь Сімович (1880–1944): Життєписно-бібліографічний нарис. – Львів: Вид-во «Вільна Україна», 1995. – 179 с.

Галенко І. Загальнолінгвістичні погляди професора І. Ковалика (1907–1989) / Іраїда Галенко // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 49–55.

Гринчишин Д. Проблеми дослідження історії української мови у Львівському університеті / Дмитро Гринчишин // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 65–74.

Захлюпана Н. Методика викладання української мови на філологічному факультеті / Ніна Захлюпана // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 75–80.

Зубрицький М. Іван Франко і Львівський університет / Михайло Зубрицький // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування

кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 190–193.

Іван Огієнко [Незабутні імена української науки]: Тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 110-річчю від дня народження професора Івана Огієнка (26–27 травня 1992 р.). – Львів: ЛДУ, 1992. – Ч. II. – С. 122–250.

Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: Матеріали міжнародної наукової конференції. – Львів: Світ, 1998. – 872 с.

Качмар В. Українці у Львівському університеті: боротьба за національну вищу школу / Володимир Качмар // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 2. – С. 616–627.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка: Незабутні постаті / [Авт.-упор. О. Матвійчук, Н. Струк; Ред. кол.: В. В. Скопенко, О. В. Третяк, Л. В. Губерський, О. К. Закусило, В. І. Андрейцев, В. Ф. Колесник, В. В. Різун та ін.]. – Київ: Світ Успіху, 2005. – С. 200–202.

Коструба П. П. Фонетика української літературної мови. Ч.1 – Львів, 1963.

Коструба П. П. Фонетика, фонологія і морфонологія (їх предмет і місце в науці про мову) // Методологічні питання мовознавства. – К., 1966. – С. 93–104.

Кочан І. Науковий доробок професора Т. Панько / Ірина Кочан // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 100–105.

Листування Івана Франка та Бодуена де Куртене / [переклад листів Бодуена де Куртене, підготовка до друку, вступна стаття і примітки Василя Грещука]. – Івано-Франківськ: Плай, 2008. – 92 с.

Мацюк Г. Лексико-граматичні ознаки іменників у граматиці Я. Головацького / Галина Мацюк // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 122–132.

Микитюк В. Агатангел Кримський та Омелян Огоновський / Володимир Микитюк // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 132–135.

Нариси з осново центричної дериватології [Текст] / В. Грещук [і ін.]; ред. В. Грещук; Прикарпатський національний ун-т ім. В. Стефаника, Ін-т українознавства, Прикарпатський дериватологічний центр ім. Івана Ковалика. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007. – 348 с.

Німчук В. Періодизація як напрямок дослідження генезису та історії української мови // Мовознавство. – 1998. – №1. – С. 3–15.

Огієнко І. (Іларіон). Історія української літературної мови. – К., 1995.

Панько Т. І. Українське термінознавство : [підручник] / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Львів : Світ, 1994. – 216 с.

Плющ П. П. Історія української літературної мови. – К., 1971.

Полюга Л. Українські історичні словники в контексті слов'янської лексикографії // Проблеми слов'янознавства. – Вип. 51. – 2000. – С. 195–198.

Русанівський В. М. Історія української літературної мови. – К., 2001.

Салига Т. Українська словесність у Львівському університеті: минуле та сучасне / Тарас Салига // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 3–9.

Сімович В. Праці у двох томах. Том 1: Мовознавство / Упорядкування і передмова Людмили Ткач. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2005. – 520 с.

Скаб М. Дмитро Бучко – зразок українця, вченого, учителя та сім'янина (Спогади учня) / Мар'ян Скаб // Наукові записки ТНПУ. Серія: Мовознавство. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – Вип. II (24). – С. 6–8.

Терлак З. Експериментальні дослідження з фонетики у Львівському університеті / Зеновій Терлак // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 140–143.

Тіменик З. Іван Огієнко (митрополит Іларіон): Життєписно-бібліографічний нарис / Відп. ред. О. Купчинський. – Л.: НТШ, 1997. – 228 с.

Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія. – К., 1981.

Тоцька Н. І. Голосні фонемі української літературної мови. – К., 1973.

Українська мова: Енциклопедія. – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. – 752 с.

Фаріон І. Ономастичні дослідження у Львівському університеті / Ірина Фаріон // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 143–148.

Феллер М. Зіставлення української та єврейських мов у працях І. Огієнка (на сторінках журналу «Рідна мова») / Мартен Феллер // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.). – Львів: Світ, 1999. – Ч. 2. – С. 441–448.

Франкіана Василя Сімовича / Упоряд., передмова та приміт. М. Білоус і З. Терлака. – Львів, 2004. – 234 с.

Хобзей Н. Діалектна лексикографія сьогодні / Н. В. Хобзей // Укр. мовознавство. – 2008. – Вип. 38. – С. 254–256.

Шевельов Ю. Нарис сучасної української літературної мови та інші лінгвістичні студії (1947–1953). – К.: Темпора, 2012. – 664 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://www.i-franko.name/uk/Publicistics/1907.html>
2. <https://philology.lnu.edu.ua/department/ukrajinskoji-movy>
3. <http://clg-phil.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/30deps/50modernukrlang/10history/40noted>